

Những Ngày Tháng Ấy

(Chuyện của chị N)

Tôi quen chị N qua... facebook. Có lần lang thang trên mạng, tình cờ vào trang cá nhân của chị, thấy ảnh thời học sinh của chị đẹp quá, không thể không khen được. Rồi bình luận qua lại... vậy là quen nhau.

Chị đang ở Sydney nước Úc. Múi giờ cách Biên Hòa của tôi khoảng 4h. Khi tôi thức dậy buổi sáng 6h thì chỗ chị đã 10h trưa. Tôi với chị lâu lâu gọi điện "tám" với nhau. Thì ra chị cũng ở Biên Hòa, cũng học chung dưới mái trường Ngô Quyền nhưng chị hơn tôi 2 lớp, nên làm... chị. Hai "chị em" gửi ảnh chụp mới cũ cho nhau xem, kể chuyện xưa nay, tâm tình các thứ.

Có một buổi sáng, tôi với chị lại "tám" với nhau. Tôi khen ông trời ưu ái chị quá, vừa đẹp vừa giỏi giang (chị nấu tiệc và trình bày món ăn cực kỳ đẹp - xem ảnh chị gửi) nhưng chị nói:

- Em biết không, chị cũng có thời gian rất khổ. Đó là thời kỳ ba chị đi cải tạo. Gia đình chị phải tách làm hai, bà nội chị và em trai chị phải đi kinh tế mới. Vì nghe "người ta" nói nhà có người đi kinh tế mới thì ba chị mới được về sớm. Để hôm nào chị sẽ kể em nghe.
- Chị kể đi, em rảnh mà...
- Ừm... chị sẽ kể em nghe theo kiểu vui vẻ. Vì nếu nhớ về những ngày đó bằng kỷ niệm buồn, thì chị sẽ là người khóc trước tiên.

Năm đó bà nội chị đã 80 tuổi rồi, còn chị 18... tuổi đẹp nhất của thời thiếu nữ. Em trai chị phải bỏ học, để cùng nhau đi làm "kinh tế". Nơi đó, đồng hoang bát ngát, tha hồ trồng tía. Địa phương chung quanh đó có những cái tên ngộ nghĩnh: Xà Bang, xã Đường Cùng, Láng Lớn, Bình Giã, có núi Gac Ma, có những người Thượng đi lượm mảnh bom, đạn... Em biết không? chỗ đó từng là nơi chiến trường ác liệt, đẫm máu nhất trong thời loạn. Ở đó có những cái "bưng" sinh lầy đầy đĩa. Bước xuống đó rút chân lên không nổi, vì bùn sinh vừa đặc quánh vừa sâu hơn đầu gối. Em có biết con đĩa không?

- Chưa thấy bao giờ chị ơi. Quê má tôi ở miền tây, đồng ruộng ngút ngàn. Nhưng tôi sinh ra ở miền đông nam bộ, chưa từng lội ruộng, con đĩa ra sao, tôi có biết đâu...
- À, con đĩa đó, nó mà hút no máu rồi thì nó mập thù lù, dài thòn lòn, mềm mụp. Chỉ có cách quẹt vô vô mở nó thì nó mới rút ra. Nếu mình... bằm bằm bằm... nó ra từng khúc thì nó cũng vẫn sống... nhăn răng. Bởi vậy mới có câu "dai như đĩa". Chị á, chị quăng nó vô đồng lửa... nổ bụp, tiêu tùng! Mỗi ngày chị đội nón lá đi trồng lúa, khoai, bắp... các thứ. Ánh nắng ở vùng này rất gay gắt, nên chị ngày càng... đen thui. Hàng xóm quanh đó nhà cách nhà xa xa. Ai cũng là dân đi kinh tế mới, ai cũng có những đau khổ riêng. Họ hoặc đã bị mất hết tài sản, hoặc không còn cách nào để kiếm sống, thất nghiệp, đói... hoặc giống như chị, đến đây vì hy vọng một ngày về của ba mình. Ai cũng nghèo, cũng nén nghẹn ngào sâu vào trong lòng, sống cho qua những ngày tháng đó mà không biết tương lai về đâu. Họ thương cảm cho chị, vì đâu một cô gái xinh đẹp da trắng má hồng... lại phải chịu khổ nơi đồng hoang nước đọng này. Chị thương nội chị, tuổi già như vậy mà vì con trai, bà phải hy sinh rời xa gia đình, xa thành phố với những tiện nghi đầy đủ... để đến nơi hoang vắng này. Chị thương em trai chị, bỏ trường lớp, dẹp sách vở... coi như những ước mơ tuổi thanh xuân đã bị cắt đứt như đám cỏ hàng ngày bị cuộc tận gốc. Nhưng bà nội của chị kiên cường lắm. Mỗi tối bà cháu cùng ngồi đãi đậu. Đậu được phơi khô, cho vào bao, đập dập vỡ, rồi đãi lấy hạt.

Bà có tài kể chuyện tếu, đọc ca dao, còn có những câu đố hấp dẫn nữa. Con nít nhỏ nhỏ, thiếu nhi lớn lớn... mê bà lắm, mỗi tối kéo cả nhóm tới nghe bà kể chuyện. Vừa nghe vừa phải phụ bà... đãi đậu. Bà đúng là... độc chiêu. Có lần người lớn nhà gần đó về thành phố mua mắm muối để dùng dần. Nhà chỉ còn mấy đứa con gái nhỏ. Đêm tới, bà đi qua gõ cửa, rồi... núp vô bụi. Mấy đứa nhóc mở cửa ra xem không thấy ai thì... teo lúm. Chờ tụi nó trở vô nhà thì bà lại gõ nữa. Thiết tình, bà già rồi mà tính hài tếu không già chút nào. Báo hại mấy đứa nhỏ sợ quíu. Hôm sau chị phải nói cho chúng nó biết: Bà tao chỉ đùa tí thôi...

Một thời gian sau thì bà và hai chị em chị phải trở về Biên Hòa, vì ở đây cực khổ cho bà quá, sức khỏe của bà ngày càng yếu dần... mà ba chị vẫn chưa được về nhà.

Bây giờ bà đã không còn nữa, nhưng những kỷ niệm của bà thì chị cứ nhớ hoài.

Gần nhà chị có vợ chồng một ông cán bộ chức vụ khá cao, bà vợ nói nếu chị chịu giữ con cho bà ta, thì ba chị sẽ được về sớm hơn. Vì vậy hàng ngày chị phải qua giữ con cho bà ấy đi đánh bài. Một thời gian dài không thấy bà ta đã động gì tới tình hình của ba chị, chị không giữ em bé nữa. Sau đó, vì bà ta cứ ham đánh bài, không chăm sóc con chu đáo, nên đứa bé bị rút vô thau nước chết ngộp. Thật tội nghiệp cho bé. Còn ông chồng, vì có dính dáng tới vụ án "ông Mười Vân- Nguyễn hữu Giộc", một vụ

án gây chấn động dư luận thời đó. Ông ta là giám đốc công an tỉnh chuyên lấy tiền vàng của những người đi vượt biên làm của riêng. Ngoài ra, ông này còn có những tội ác kinh khủng khác nữa. Sau này có người tố cáo, ông ta bị án tử hình. Người cán bộ gần nhà chị là đàn em của ông nên cũng bị bắt luôn.

Chị cũng bị vạ lây, công an triệu tập chị hỏi trong thời gian "giữ con" cho gia đình này, có biết ông ta đi đâu, gặp ai hay không. Chị nói: mấy ông là công an mà không biết, tôi là dân thường sao biết được. Cả gia đình người Cán bộ xấu xa đó coi như đã bị quả báo nhãn tiền rồi.

Rồi ba chị cũng được tha về sau hơn 6 năm cải tạo. Không phải vì do gia đình chị đã chấp hành đi KTM, cũng không phải vì chị có công... giữ con cho CB, mà vì ba chị bị bệnh rất nặng. Họ thấy ông yếu quá nên cho về. Không lâu sau thì ba chị mất.

Ba thương chị lắm, trong những lá thư hiếm hoi của ba gửi về, lúc nào ba cũng ghi cho chị: "*Con gái cưng của ba...*" Ba chị vừa đẹp trai phong độ, vừa thương quý vợ con. Một người cha như vậy sao chị không yêu kính cho được, em ha.

.....

Nghe chuyện kể của chị, tôi thấy thật buồn.
Ngậm ngùi...

Những ngày tháng ấy.

Vân Huỳnh